

Delftse Archeologische Notitie 98

Wegtracé Vrouwenregt-Trompetstraat in Delft

Een archeologische inspectie en booronderzoek

Jorrit van Horsen

Archeologie

Delft

Delftse Archeologische Notitie 98

Wegtracé Vrouwenregt-Trompetstraat in Delft

Een archeologische inspectie en booronderzoek

Jorrit van Horssen

Opdrachtgever:	Gemeente Delft, Ingenieursbureau
Contactpersoon:	dhr. A.J. Gilissen
Bevoegde gezag:	Gemeente Delft
Contactpersoon:	mevr. M. Kerkhof MA
Beheer documentatie:	Gemeente Delft
Type onderzoek:	Archeologische booronderzoek en inspectie
Periode van uitvoer:	Februari en maart 2016
Aanleiding:	Proefputten aanleg drainage
Coördinaten:	84650 / 447700
Onderzoeksmeldingsnr:	3993814100
Projectcode:	DC229
Projectleider:	J. van Horssen
Status:	Definitieve versie, 1 april 2016
Autorisatie:	

drs. J.P. Bakx

ISSN: 1879-9590
© 2016 Archeologie Delft

Archeologie
Delft

Postbus 78
2600 ME Delft
015-2602358
archeologie@delft.nl
www.archeologie-delft.nl

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Delft heeft Archeologie Delft een inspectie en aanvullend booronderzoek uitgevoerd bij het graven van proefsleuven voorafgaand aan de aanleg van een drain. Bij het onderzoek zijn zeven sleuven archeologisch onderzocht waarbij in vier sleuven aanvullend een grondboring is gezet voor het in beeld brengen van de bodemopbouw. In het hele plangebied is de bodemopbouw verstoord tot circa 1,00 –NAP. Hieronder bevindt zich een middeleeuwse ophooglaag. De natuurlijke ondergrond is aangetroffen op 1,28 –NAP en 1,65 –NAP.

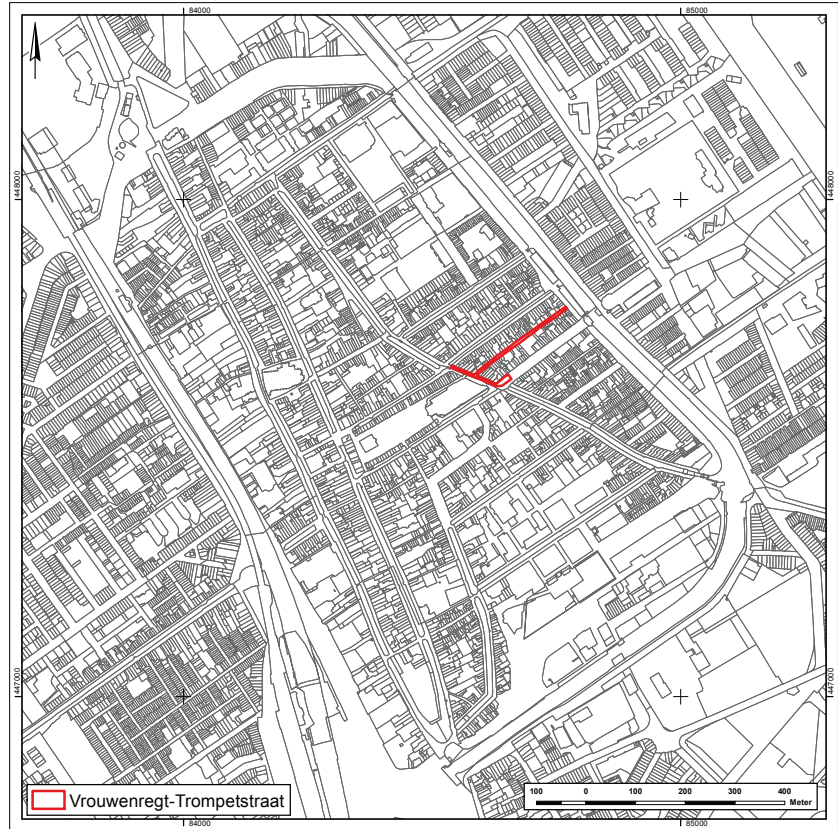
Vanwege de geringe verstoring van het archeologische lagenpakket in diepte en ruimte is het advies om de aanleg van de drain vrij te geven, tot een diepte van 1,20 m –NAP.

Inhoudsopgave

3	Samenvatting
7	1 Inleiding
9	2 Methode van onderzoek
11	3 Resultaten
13	4 Conclusie
15	5 Waardering en selectieadvies
	5.1 Waardering
	5.2 Advies
17	Bibliografie
17	Overzicht van afbeeldingen

1 Inleiding

Afbeelding 1: locatie van het plangebied.

De gemeente Delft is van plan om in het Vrouwenregt en de Trompetstraat een drain aan te leggen voor de afvoer van hemelwater. Door de vele reeds aanwezige kabels en leidingen in de straat was het noodzakelijk om eerst proefsleuven aan te leggen om in kaart te brengen waar nog voldoende ruimte aanwezig is voor de aanleg van de drain.

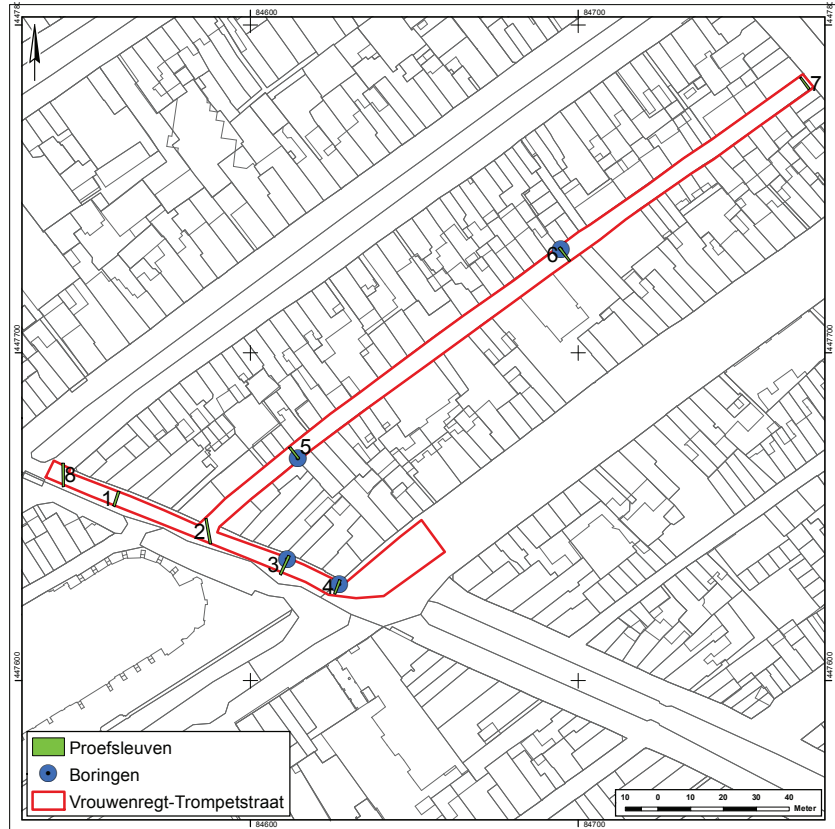
Voorafgaand aan het project is een archeologisch bureauonderzoek opgesteld, waarin wordt geconcludeerd dat de straten een middelhoge verwachting hebben voor archeologische resten uit de Romeinse tijd, de Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd.¹

In de proefsleuven kon tevens archeologisch vooronderzoek worden gedaan. Het onderzoek, in de vorm van een inspectie met aanvullende boringen, had tot doel vast te stellen tot welke diepte de (historische) bodemopbouw onder de recente leidingsleuven nog intact is en of hierin nog archeologische resten aanwezig zijn.

¹ Bakx 2016.

2 Methode van onderzoek

Afbeelding 2: locaties van de proefsleuven en de boringen.

De proefsleuven zijn uitgegraven door de civiel technisch aannemer en lagen steeds dwars over de straat. In de sleuven werd de bovenzijde van alle bekende kabels en leidingen aan de hand van de KLIC-kaarten opgezocht en ingemeten. Alleen waar geen kabels aanwezig waren, is de sleuf dieper uitgegraven, om de beschikbare ruimte voor de drain vast te stellen. In zeven van de acht sleuven is de bodemopbouw door een archeoloog bekeken. Omdat in geen van de proefsleuven de oorspronkelijke bodemopbouw zichtbaar was, is in de helft van de sleuven een grondboring gezet tot circa 2 m -mv.

3 Resultaten

De vier onderzochte sleuven in het Vrouwenregt zijn allemaal tot circa 1,0 m –NAP verstoord door de aanleg van kabels en leiding. Rond het riool in het midden van de rijbaan is de verstoring vermoedelijk meer dan 2 m –mv. De oorspronkelijke bodemopbouw onder de verstoring bestaat in sleuf 3 en 4 uit een pakket zandige klei met mest en weinig puinfragmenten. Dit is een opgebracht pakket uit vermoedelijk de Late Middeleeuwen. De natuurlijke ondergrond begint op 1,28 m –NAP en bestaat uit grijze sterk siltige klei met zandlensjes. In sleuf 3 bevindt zich in dit natuurlijk kleipakket een 10 cm dikke laag venige klei op 1,38 m –NAP. In sleuf 4 is deze laag niet aanwezig in de natuurlijke klei.

In de Trompetstraat is de bodem verstoord tot 0,75 en meer dan 1,0 m –NAP. Ook hier is het middendeel van de straat dieper verstoord tot zeker 2 m –mv bij de aanleg van het riool. De oorspronkelijke bodemopbouw bestaat vanaf 0,75 –NAP uit zandige klei met mest en weinig puin. In sleuf 5 zit vanaf

Afbeelding 3: sleuf 1.

Sleuf	Locatie	Diepte van de verstoring cm -mv	Straathoogte NAP	Diepte verstoring NAP
1	Vrouwenregt 13	>100	25	> -75
2	Vrouwenregt 9 hoek met de Trompetstraat	>110	5	> -105
3	Vrouwenregt 3	125	32	-93
4	Vrouwenregt 2, hoek Nieuwe Langedijk	160	65	-95
5	tegenover Trompetstraat 9111	85	10	-75
6	Trompetstraat 58	105	5	-100
7	Trompetstraat hoek Oosterstraat	>100	35	>-65
8	Vrouwenregt hoek Oosterstraat	geen gegevens		

Tabel 1: verstoringdiepten.

0,90 –NAP een laag grijze klei waaruit een fragment aardewerk is gekomen. Het betreft een fragment roodbakkend aardewerk met spaarzaam loodglazuur uit de 14^e of 15^e eeuw. Op 1,30 –NAP is deze boring gestuit op puin. In sleuf 6 begint de natuurlijke ondergrond op 1,65 m –NAP en deze bestaat uit homogene grijze sterk siltige klei. Onder de klei bevindt zich op 1,85 m –NAP verhard veen. De dikte van de veenlaag is niet vastgesteld.

4 Conclusie

In bijna alle proefsleuven was circa de bovenste meter van de bodemopbouw verstoord door de aanleg van kabels en leidingen. In het midden van de straat is deze verstoring nog veel dieper door de sleuf van het riool tot circa 2 m –mv.

Onder de verstoring bevindt zich plaatselijk nog een restant van een middeleeuwse ophooglaag. Deze laag bestaat uit zandige klei met mest. Deze ophooglaag is vergelijkbaar met de middeleeuwse ophooglaag zoals deze is aangetroffen bij de aanleg van een drain op de Markt.²

De top van de natuurlijke ondergrond ligt in sleuf 4 op 1,28 m –NAP en in sleuf 6 op 1,65 m –NAP. Dit kan een natuurlijk verloop van het vroegere maaiveld zijn, omdat de sleuven 2 en 4 zich op de flank van de oeverwal van de Gantel Laag bevinden en sleuf 6 in het komegebied met de dekafzettingen van de Gantel Laag. Dit verschil blijkt ook uit de aanwezigheid van zandlensjes in de klei in sleuf 3 en 4 en het ontbreken hiervan in de natuurlijke klei in sleuf 6. In sleuf 3 bevindt zich tussen de natuurlijke klei een laag sterk humeuze klei. Dit kan het restant zijn van een restgeultje. Het veraarde veen op 1,85 –NAP in sleuf 6 is met zekerheid Hollandveen Hoofdlaag.

² Van Horsen, in prep. (Delftse Archeologische Rapporten), Archis-nr.: 64722

5 Waardering en selectieadvies

5.1 Waardering

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat bij eerdere archeologische waarnemingen rond het plangebied het natuurlijke maaiveld, tevens het looppniveau uit de Romeinse tijd, is aangetroffen op circa 1,20 –NAP (1,6 – 1,7 m –mv).³ Bij dit onderzoek is de natuurlijke bodemopbouw aangetroffen op 1,28 –NAP en 1,65 –NAP. Deze lagere ligging kan het gevolg zijn van natuurlijke hoogteverschillen in het maaiveld of door graafwerkzaamheden in de Middeleeuwen. Het is op basis van dit onderzoek niet te zeggen of het maaiveld uit de Romeinse tijd nog intact is.

Van het ophoogpakket uit de Middeleeuwen zijn alleen de onderste decimeters nog aanwezig vanaf circa 1,0 m –NAP (0,85-1,25 m –mv). In het middeldeel van de straat zal een groot deel van het middeleeuwse pakket zijn verdwenen door de aanleg van het riool.

5.2 Advies

De drain wordt aangelegd op een diepte van 1,0 tot 1,2 m –mv (maximaal 1,15 m –NAP).⁴ De exacte ontgravingsdiepte van de aanlegsgleuf is nog onbekend. De top van de natuurlijke ondergrond, met mogelijk het maaiveld uit de Romeinse tijd, wordt hierbij niet geraakt. De sleuf zal maximaal 20 cm in de middeleeuwse ophoging worden ingegraven.

Het onderste deel van de aanlegsgleuf van de drain zal zeer smal zijn door de aanwezigheid van talloze andere kabels en leidingen in de straat. De verstoring van het archeologisch niveau zal in diepte en ruimte zeer beperkt zijn. Het advies is om de aanleg van de drain vrij te geven tot een diepte van 1,20 m –NAP.

³ Bakx 2016, 14.

⁴ Mondelinge mededeling A. Oosterhoff, Ingenieursbureau gemeente Delft.

Gebruikte literatuur

Bakx, J.P., 2016: Vrouwenregt-Trompetstraat. Een archeologisch bureauonderzoek. DAN 96.

Mulder, E.F.J. de, A.P. Pruijssers & H. Zwaan, 1983: Kwartairgeologie van 's-Gravenhage, in: Mulder, E.F.J. de, 1983: De bodem van 's-Gravenhage, *Mededelingen Rijks Geologische Dienst* 37, 12-43.

Paans, M., E.J. Bult, J.M. Groen & C. Guthjahr, 2004: *Archeologisch-Geologische kaart van de gemeente Delft*, Delft.

Lijst van afbeeldingen en tabellen

Afbeelding 1 (blz. 7)

Locatie van het plangebied.

Afbeelding 2 (blz. 9)

Locaties van de proefsleuven en de boringen.

Afbeelding 3 (blz. 11)

Sleuf 1.

Tabel 1 (blz. 12)

Verstoringdiepten.

